

2023-04-05
S2023/01303 (delvis)**Socialdepartementet**

Se bilaga 1

Uppdrag att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga

Regeringens beslut

Regeringen ger E-hälsomyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Försäkringskassan, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) och Statens kulturråd i uppdrag att förbereda och ta fram ett förslag för en digital tjänst och för införandet av ett fritidskort för barn och unga. Fritidskortet ska ge barn och unga ökad tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Särskilt barn och unga från socioekonomiskt utsatta hushåll ska genom fritidskortet få utökade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter. Ambitionen är att införandet av fritidskortet kan ske i början av 2024.

E-hälsomyndigheten ska ha huvudansvaret för arbetet med att förbereda, införa och förvalta ett fritidskort för barn och unga. I detta ingår bl.a. att samordna deltagande myndigheter och utförarorganisationer. E-hälsomyndigheten ska inom ramen för uppdraget förbereda, utveckla och ta fram förslag till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv digital tjänst för fritidskortet, inbegripet effektiva kontrollfunktioner och en utbetalningsfunktion. I den förberedande delen av uppdraget ingår även att göra en analys och bedömning av dels vilka rättsliga förutsättningar som behöver vara uppfyllda när fritidskortet lanseras, dels kostnaderna för utveckling, driftsättning och förvaltning av den digitala tjänsten inbegripet en kontrollfunktion. E-hälsomyndigheten ska när uppdraget utförs inhämta kunskap från MUCF och Statens kulturråd om vilka villkor och förutsättningar som bedöms krävas för att den digitala tjänsten på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt ska kunna utformas utifrån bl.a. målgruppens och utförarorganisationernas behov. E-hälsomyndigheten ska även inhämta motsvarande uppgifter från Sveriges Riksidrottsförbund och Svenskt Friluftsliv, liksom från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Försäkringskassan ska göra urvalet av vilka barn och unga som ska få ta del av fritidskortet enligt de kriterier som Regeringskansliet (Socialdepartementet) tillhandahåller. I uppdraget ingår att förbereda för att kunna förse E-hälsomyndigheten och även Folkhälsomyndigheten med uppgifter om de individer som ska omfattas av fritidskortet. I det arbetet ingår även att bedöma och redovisa de rättsliga förutsättningarna för ett nödvändigt och ändamålsenligt uppgiftslämnande mellan myndigheterna.

Försäkringskassan ska när uppdraget utförs samverka med E-hälsomyndigheten och Folkhälsomyndigheten för att säkerställa att ett uppgiftslämnande fungerar kostnadseffektivt mellan myndigheterna. Även kostnader för att förse E-hälsomyndigheten och Folkhälsomyndigheten med dessa uppgifter ska analyseras. Den digitala tjänsten och kontrollfunktionen ska utformas på ett sätt som minimerar riskerna för felaktiga utbetalningar och ekonomisk brottslighet. Försäkringskassan ska bistå E-hälsomyndigheten med kunskap och stöd om hur systemet bör utformas för att motverka risken för felaktiga utbetalningar och ekonomisk brottslighet och hur kontrollfunktionen bör utformas.

MUCF och Statens kulturråd ska analysera och föreslå vilka kriterier som utförarorganisationer och fritidsaktiviteter bör uppfylla för att kunna erbjudas att omfattas av fritidskortets tillämpningsområde. Kriterierna ska vara möjliga att kontrollera på ett kostnadseffektivt sätt och möjligheterna till felaktiga utbetalningar och ekonomisk brottslighet ska minimeras. De deltagande organisationerna ska kunna påvisa en fungerande verksamhet sedan tidigare. Vid behov ska organisationernas verksamhet granskas. I uppdraget ska jämställdhetsaspekter beaktas genomgående. Även målet för demokratipolitiken, en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika ska beaktas. Målet för regeringens politik mot diskriminering, som är ett samhälle fritt från diskriminering, ska beaktas i uppdraget. I uppdraget ingår att föreslå vilka organisationer som bör omfattas av fritidskortet från start och att förbereda för en eventuell stegvis utvidgning för att ge barn och unga ett så brett utbud av aktiviteter som möjligt.

Myndigheterna ska även specificera vilka avgifter, såsom exempelvis medlemsavgifter eller terminsavgifter, som fritidskortet bör kunna användas för med hänsyn till organisationernas olika förutsättningar. MUCF och Statens kulturråd ska även bistå E-hälsomyndigheten med kunskap om vilka

villkor och förutsättningar som krävs för att den digitala tjänsten för fritidskortet på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt ska utformas utifrån utförarorganisationernas behov med säkerställda kontrollmöjligheter. Myndigheterna ska därutöver bistå E-hälsomyndigheten med kunskap om hur den digitala tjänsten bör utformas för att främja barns och ungas användning av fritidskortet. MUCF och Statens kulturråd ska när uppdraget utförs föra dialog med utförarorganisationerna och med Sveriges Kommuner och Regioner samt andra relevanta aktörer. MUCF och Statens kulturråd ska också samverka med Sveriges Riksidrottsförbund och Svenskt Friluftsliv. I arbetet bör även synpunkter inhämtas från barn och unga med olika livsförutsättningar och erfarenheter.

Folkhälsomyndigheten ska ta fram förslag till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv kommunikationsstrategi för fritidskortet. I uppdraget ingår att bedöma kostnaderna för de kommunikationsinsatser som bör genomföras under 2023 och framåt. Olika ändamålsenliga ambitionsnivåer ska övervägas. Folkhälsomyndigheten ska när uppdraget utförs ha en nära samverkan med E-hälsomyndigheten, och samverka med Försäkringskassan, MUCF, Statens kulturråd och de utförarorganisationer som kommer att omfattas av fritidskortet samt med Sveriges Kommuner och Regioner.

Folkhälsomyndigheten ska även ta fram förslag till en modell för att löpande följa upp och utvärdera fritidskortets effekter på folkhälsan för barn och unga. I uppdraget ingår att analysera vilka rättsliga förutsättningar som krävs för att effektivt kunna följa upp och utvärdera fritidskortet samt kostnader för uppföljning och utvärdering under 2024 och framåt. Folkhälsomyndigheten ska när uppdraget utförs ha en nära samverkan med E-hälsomyndigheten och samverka med andra berörda myndigheter som t.ex. MUCF, Naturvårdsverket, Barnombudsmannen och Myndigheten för delaktighet för att säkerställa att uppföljningen och utvärderingen av fritidskortet omfattar alla relevanta aspekter.

Återrapportering

E-hälsomyndigheten ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget som helhet fortskrider.

E-hälsomyndigheten ska senast den 31 maj 2023 till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en avgränsad delredovisning av uppdraget med förslag på hur den digitala tjänsten bör utformas på ett ändamålsenligt och

kostnadseffektivt sätt och en tidsplan för införande. Delredovisningen ska även innehålla en analys och bedömning av de administrativa, ekonomiska och rättsliga förutsättningar som behöver vara uppfyllda när fritidskortet införs. Vidare ska en kostnadsbedömning göras för åren 2023–2026 för väsentliga kostnadsposter.

Försäkringskassan ska senast den 31 maj 2023 till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en avgränsad delredovisning av uppdraget att förbereda för att kunna genomföra urvalet av vilka barn och unga som ska få ta del av fritidskortet. Delredovisningen ska innehålla en bedömning och redovisning av, dels de rättsliga förutsättningar som krävs för ett nödvändigt och ändamålsenligt uppgiftslämnande mellan myndigheterna, dels kostnaderna för att löpande förse E-hälsomyndigheten och Folkhälsomyndigheten med uppgifter.

MUCF och Statens kulturråd ska senast den 31 maj 2023 till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en gemensam avgränsad delredovisning av uppdraget. I delredovisningen ska myndigheterna lämna förslag på lämpliga och kontrollerbara kriterier som bör ställas för att utförarorganisationer och fritidsaktiviteter ska kunna omfattas av fritidskortet. Myndigheterna ska även lämna förslag på vilka avgifter, såsom exempelvis medlemsavgifter eller terminsavgifter, som fritidskortet bör kunna användas för, med hänsyn till organisationernas olika förutsättningar.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 31 maj 2023 till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en avgränsad delredovisning av uppdraget att ta fram förslag till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv kommunikationsstrategi för fritidskortet. Delredovisningen ska innehålla en översiktlig beskrivning av vilka kommunikationsinsatser som bör genomföras under 2023 och 2024 samt kostnaderna för dessa. Folkhälsomyndigheten ska vid samma tidpunkt lämna underlag till E-hälsomyndigheten om vilka uppgifter som behövs för att kunna säkerställa goda förutsättningar för uppföljning och utvärdering av fritidskortet.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 1 november 2023 till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en redovisning av uppdraget att ta fram förslag till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv kommunikationsstrategi för fritidskortet. Redovisningen ska innehålla en uppdaterad och mer detaljerad

beskrivning av vilka kommunikationsinsatser som bör genomföras under 2024 samt kostnaderna för dessa. Olika ambitionsnivåer ska redovisas.

E-hälsomyndigheten ska senast den 1 november 2023 till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en samlad delredovisning av uppdraget. Av delredovisningen ska framgå förslag på tidpunkt för införande av fritidskortet och hur det ska kommuniceras. Även kostnaderna för lansering, kommunikation och förvaltning inbegripet kontrollfunktion av fritidskortet under 2023-2026 ska anges gällande Försäkringskassan, MUCF, Folkhälsomyndigheten och Statens kulturråd. Därtill ska behov av medel till eventuellt medverkande utförarorganisationer redovisas och bedömas för 2024–2026.

E-hälsomyndigheten ska senast den 1 oktober 2024 till Regeringskansliet (Socialdepartementet) lämna en samlad slutredovisning av uppdraget.

Ekonomiska villkor

För uppdraget får E-hälsomyndigheten under 2023 använda 15 000 000 kronor. Folkhälsomyndigheten får under 2023 använda 6 000 000 kronor för uppdraget. MUCF, Försäkringskassan och Statens kulturråd får under 2023 vardera använda 2 000 000 kronor för uppdraget.

Medlen ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2023 uppförda anslaget 2:6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga, anslagsposten 1 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga. Medlen betalas ut engångsvis till respektive myndighet efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2023.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2024 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Regeringen beslutar även att Sveriges Riksidrottsförbund får rekquirera 7 000 000 kronor. Medlen avser Sveriges Riksidrottsförbunds medverkan i utformningen av den digitala tjänsten som E-hälsomyndigheten har i uppdrag att utveckla, stöd till föreningar samt kommunikationsinsatser. Medlen avser även att, senast den 15 maj 2023 till Regeringskansliet

(Socialdepartementet), lämna förslag på lämpliga kriterier som bör ställas för att aktiviteter ska kunna omfattas av fritidskortet samt vilka avgifter, såsom exempelvis medlemsavgifter eller terminsavgifter, som fritidskortet bör kunna användas för. Svenskt Friluftsliv får rekvirera 1 000 000 kronor för att bidra i uppdraget och förbereda införandet av fritidskortet för barn och unga.

Medlen avser verksamhet under 2023 och betalas ut engångsvis till respektive organisation efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2023.

Utgifterna ska redovisas mot det inom utgiftsområde 9 uppförda anslaget 2:6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga, anslagsposten 1 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga.

Medel som inte använts ska återbetalas senast den 31 mars 2024 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en slutrapport lämnas till Kammarkollegiet med kopia till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Av slutrapporten ska det framgå hur beviljade medel har använts och de resultat som har uppnåtts.

För medlen gäller i övrigt de villkor som anges i Villkor för bidrag, version 2020:1, se *bilaga 2*. Blankett för slutrapport finns tillgänglig på regeringens webbplats www.regeringen.se/bidragsblanketter.

Rekvisition, slutrapport och återbetalning ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Det krävs ett ökat fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbete i alla åldrar. Betydelsen av goda uppväxtvillkor kan inte nog understrykas. Enligt artikel 31 i Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen), som gäller som svensk lag, har alla barn rätt till lek, vila och fritid. Konventionsstaterna ska främja barnets rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet och uppmuntra lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet samt till rekreation och fritidsverksamhet. Barn har rätt till och behöver under hela sin uppväxt få förutsättningar att utveckla sina kognitiva, emotionella, sociala och fysiska förmågor. Därtill innebär det

ungdomspolitiska målet om att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor bl.a. att unga ska ha tillgång till meningsfulla och utvecklande fritidsaktiviteter. Även inom den nationella kulturpolitiken ska barns och ungas rätt till kultur särskilt uppmärksammas. Barn och unga behöver därför prioriteras i folkhälsoarbetet.

Fysisk aktivitet och tillgång till och utövande av kultur och friluftsliv är viktigt för att främja god hälsa och livskvalitet. Covid-19-pandemin har påverkat allas vardagsliv, inte minst barns och ungas möjligheter till fritidsaktiviteter. Drygt hälften av skolbarnen i åldrarna 11, 13 och 15 år uppgav att deras fritidsaktiviteter hade påverkats ganska mycket eller mycket. Det visar resultaten från en enkät bland 899 skolbarn i Sverige som Folkhälsomyndigheten genomförde under november och december 2020. Det är därför viktigt att de barn och unga som kan ha fallit från sina fritidsaktiviteter ges ökade möjligheter att åter delta i idrotts-, kultur och föreningslivet. Det handlar bl.a. om att främja social gemenskap och stöd, fysisk aktivitet och meningsfullhet i vardagen. Att främja hälsa har ett stort värde för att förebygga och minska mänskligt lidande samt innebär också dämpade samhällsekonomiska konsekvenser av ohälsa.

En aktiv och meningsfull fritid i gemenskap med andra är viktigt för att motverka psykisk ohälsa och ensamhet bland barn och unga. Barn och unga behöver få ökad tillgång till idrott, kultur, friluftsliv och annat föreningsliv. Att öka barns och ungas rörelse, stärka konditionen och främja kreativt skapande i sociala sammanhang är viktigt här och nu. Det lägger också grunden för en jämlik hälsa längre fram i livet.

Närmare beskrivning av uppdraget

Uppdraget syftar till att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga. Under 2023 har uppdraget fokus på det förberedande arbetet. Parallellt med myndigheternas arbete genomförs ett författningsarbete inom Regeringskansliet i syfte att möjliggöra genomförandet. Myndigheternas delredovisningar av uppdraget kommer att utgöra viktiga underlag för det författningsarbetet. Det samlade arbetet ska säkerställa att de nödvändiga tekniska, juridiska, administrativa, ekonomiska och övriga förutsättningar som krävs för att införa fritidskortet finns på plats inför lansering under 2024. Ambitionen är att införande kan ske i början av 2024.

Uppdraget till myndigheterna ska utgå från Sveriges folkhälsopolitiska mål om att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna under en generation. Arbetet ska även utgå från det folkhälsopolitiska delmålet Ett samhälle som främjar ökad fysisk aktivitet och bra matvanor för alla (prop. 2017/18:249 God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik, bet. 2017/18:SoU26, rskr. 2017/18:406), det friluftspolitiska målet om Friluftsliv för god folkhälsa samt mål och uppföljning av Agenda 2030. Vidare ska barnets rättigheter, det ungdomspolitiska målet samt det funktionshinderspolitiska målet beaktas i arbetet.

I arbetet bör erfarenheter användas från metoder inom folkhälsoarbetet, såsom beteendeinsikter och arbete med att ändra människors beteenden genom att göra det enklare att göra vissa val, s.k. nudging.

Fritidskortet och dess syfte

Fritidskortet för barn och unga är avsett att omfatta alla barn och unga i åldrarna 8–16 år. Fritidskortet bör motsvara ett värde som kan användas som betalning för fritidsaktiviteter som anordnas av t.ex. idrottsrörelsen, friluftsförbund och andra organisationer inom civilsamhället och kulturområdet. Det bör kunna användas för ett brett utbud av fritidsaktiviteter som riktar sig till olika målgrupper och utifrån barns och ungas olika förutsättningar och behov. Det är viktigt att säkerställa att utförarorganisationerna bedriver en långsiktig och seriös verksamhet och att stödet används enligt gällande kriterier. En utgångspunkt kan vara att utförarorganisationerna uppfyller sådana kriterier som ställs som krav för att tilldelas liknande offentliga stöd. I ett första steg inkluderas organisationer inom Sveriges Riksidrottsförbund och Svenskt Friluftsliv, kulturområdet samt barn- och ungdomsorganisationer som har beviljats bidrag från MUCF. Kommunerna är viktiga aktörer i denna satsning och även fritidsverksamhet som får bidrag från kommunen eller utför verksamhet på uppdrag av från kommuner eller regioner bör därför kunna omfattas.

Fritidskortet syftar bl.a. till att främja trygghet och gemenskap i vardagen. Därför bör de aktiviteter som erbjuds vara ledarledda och ha en viss långsiktighet. En enstaka kvälls-, dags- eller helgaktivitet bör inte omfattas. Fritidskortet bör distribueras årligen eller terminsvis och ska kunna användas till en eller flera aktiviteter. I uppdraget ingår också att beakta att kommuner i förlängningen ska kunna addera belopp på fritidskortet.

Vid utformningen av systemet med fritidskortet ska särskild hänsyn tas till barns, ungas och andra enskildas personliga integritet.

Skapa jämlika förutsättningar för barn och unga att delta i aktiviteter

Fritidskortet ska särskilt ge barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll utökade möjligheter att delta i fritidsaktiviteter och beloppets storlek kommer därför att ha en differentierad utformning. Då det inte finns någon entydig definition av socioekonomiskt utsatta hushåll bedöms det som lämpligt, utifrån både administrativa och kostnadsrättsliga skäl, att målgruppen baseras på barn och unga i hushåll som har mottagit bostadsbidrag. I fortsatt analys ska myndigheterna även beakta om det är lämpligt att inkludera fler grupper i syfte att nå barn och unga som lever i socioekonomisk utsatthet. Barn och unga med funktionsnedsättning eller andra behov av särskilt stöd ska uppmärksammas så fritidskortet kommer dem till godo i lika stor utsträckning som för andra barn och unga.

Bred kommunikationsstrategi för att främja användning av fritidskortet

Fritidskortet behöver kommuniceras anpassat och brett till både barn och unga, vårdnadshavare och de organisationer som kommer att erbjudas att omfattas. De berörda utförarorganisationerna ska ha möjlighet att vara delaktiga i arbetet med utformandet och genomförandet av kommunikationsstrategin.

En bred kommunikationsstrategi anpassad efter olika målgrupper behöver därför utformas både för lansering av fritidskortet och därefter löpande varje år. Särskild vikt bör läggas på att skapa jämlika förutsättningar för användning av fritidskortet. Det innebär att kommunikationen behöver vara anpassad efter olika målgruppers behov där barn och föräldrar i socioekonomiskt utsatta hushåll samt barn med funktionsnedsättning och deras föräldrar är viktiga grupper. Kommunikationsstrategin bör utformas så att den innefattar kommunikationen om praktiska delar kring nyttjande av fritidskortet, inbegripet vilken eller vilka aktörer som bör ansvara för förfrågningar om fritidskortet från barn och deras vårdnadshavare.

Löpande uppföljning och långsiktiga utvärderingar

En bred och löpande årlig uppföljning ska kopplas till fritidskortet. Fritidskortets effekter på barns och ungas hälsa ska utvärderas, vilket bör integreras i en bredare, utvecklad uppföljning inom området fysisk aktivitet och aktiv fritid. Det ska också göras en utvärdering och uppföljning på fritidskortets

utformning och i vilken grad det nått olika målgrupper. Även andra indirekta effekter av fritidskortet bör utvärderas och kopplas till stödstrukturen för det nationella folkhälsoarbetet. Ett särskilt fokus ska riktas mot barn och unga i socioekonomiskt utsatta hushåll.

Det fortsatta arbetet

Regeringen beräknar att tilldela medel för fortsatt medverkan i genomförandet av satsningen under 2024 och framåt. Under 2023 finns 50 miljoner kronor avsatta för att ta fram nödvändig infrastruktur för införandet av ett fritidskort till barn och unga. Under 2024 beräknas 731 miljoner kronor avsättas för att införa reformen med fritidskort och fr.o.m. 2025 beräknas årligen 792 miljoner kronor avsättas för samma ändamål under förutsättning att riksdagen har anvisat medel för det aktuella anslaget

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Erika Borgny

Kopia till

Barnombudsmannen
Kungliga biblioteket
Myndigheten för delaktighet
Naturvårdsverket
Nämnden för hemslöjdsfrågor
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Skolverket
Statens kulturråd
Centrum för idrottsforskning
Riksidrottsförbundet
Riksteatern
Stiftelsen Svenska Filminstitutet
Svenskt friluftsliv
Sveriges Kommuner och Regioner

Bilaga 1

E-hälsomyndigheten

Box 913
391 29 Kalmar

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Försäkringskassan

103 51 Stockholm

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Box 206
351 05 Växjö

Statens kulturråd

Box 27215
102 53 Stockholm

Villkor för bidrag

1. Tillämpning

Dessa villkor gäller för bidrag enligt beslut av regeringen eller Regeringskansliet om bidrag till t.ex. föreningar, stiftelser, andra organisationer, kommuner, regioner eller enskilda för verksamheter eller aktiviteter. Villkoren gäller, om inte annat framgår av beslutet, för bidrag som tas av anslag i statsbudgeten och som inte är författningsreglerade.

Bidragsgivare är regeringen eller Regeringskansliet.

Bidragsmottagare är den som söker eller får bidraget.

Den administrerande myndigheten, främst Kammarkollegiet eller Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), som anges i bidragsbeslutet hanterar administrativa frågor såsom ansökningar, rekvisitioner och återrapporteringar samt betalar ut beviljade bidrag.

2. Budget

Om bidragsgivaren har godkänt en specifik budget som grund för bidraget så ska den budgeten följas. Den extra kostnad som krävet på revisorsgranskning av bidragsanvändningen medför får ingå i budgeten.

3. Ändamål

Bidraget lämnas för det ändamål som anges i bidragsbeslutet.

4. Rekvisition och utbetalning

Beviljade medel betalas ut efter rekvisition. Rekvisitionen ska lämnas till den administrerande myndigheten, innehålla de uppgifter som efterfrågas i avsedd blankett och vara attesterad av en behörig företrädare för bidragsmottagaren.

Rekvisitionen ska lämnas i enlighet med vad som framgår av bidragsbeslutet. Rätten till bidrag förfaller om rekvisition inte getts in inom den tid som anges i beslutet.

Av bidragsbeslutet framgår om delredovisning av verksamheten och ekonomisk delredovisning behöver ges in till den administrerande myndigheten innan ytterligare utbetalning av bidrag görs.

I rekvisitionen ska det anges under vilken period de rekvirerade medlen är avsedda att förbrukas.

5. Återrapportering och återbetalning

Bidragsgivaren och den administrerande myndigheten, på uppdrag av bidragsgivaren, har rätt att besöka, revidera eller utvärdera varje verksamhet eller insats som finansierats med medel från bidragsgivaren. Bidragsgivaren och den administrerande myndigheten har också rätt att begära in kopior av räkenskaper och övrigt underlag som rör bidragets användning.

Slutrapporten och eventuella delredovisningar ska vara attesterad av en behörig företrädare för bidragsmottagaren.

Redovisningen ska lämnas till den administrerande myndigheten och innehålla de uppgifter som efterfrågas i blanketten.

5.1 Delredovisning av verksamheten

Om det i beslutet anges att redovisning av verksamheten ska lämnas även vid annat tillfälle än i slutrapporten, s.k. delredovisning av verksamheten, lämnas den lämpligen på därför avsedd blankett.

I delredovisningen av verksamheten ska bidragsmottagaren i sak redogöra för den verksamhet som bedrivits med stöd av bidraget.

Om redovisningen inte inkommer i rätt tid kan bidragsgivaren återkräva bidraget. Om det av bidragsbeslutet framgår att delredovisning av verksamheten ska lämnas i samband med rekvisition så betalas inte bidraget ut om inte redovisningen inkommit och bedömts tillfredsställande.

5.2 Ekonomisk delredovisning

Om det i beslutet anges att ekonomisk redovisning ska lämnas även vid annat tillfälle än i slutrapporten, s.k. ekonomisk delredovisning, lämnas den lämpligen på därför avsedd blankett.

Bidragsmottagaren ska särredovisa den verksamhet som bidraget avser. I det fall bidragsgivaren i bidragsbeslutet godkännt en angiven budget för verksamheten ska redovisningen ske mot denna budget och eventuella avvikelser ska anges och kommenteras.

Om redovisningen inte inkommer i rätt tid kan bidragsgivaren återkräva bidraget. Om det av bidragsbeslutet framgår att ekonomisk delredovisning ska lämnas i samband med rekvisition så betalas inte bidraget ut om inte redovisningen inkommit och bedömts tillfredsställande.

5.3 Slutrapport

Slutrapporteringen lämnas lämpligen på därför avsedd blankett och ska innehålla de uppgifter som efterfrågas i blanketten. Om inte något annat framgår av beslutet ska slutrapporten innehålla en redovisning av verksamheten och en ekonomisk redovisning med rapport från revisor (eller ekonomichef om bidragsmottagaren är en kommun, en region eller en sammanslutning av dessa).

5.4 Revisorns granskning av den ekonomiska redovisningen

En extern, oberoende och kvalificerad revisor¹ ska granska den ekonomiska redovisningen i slutrapporten och normalt även eventuell ekonomisk delredovisning. Revisorn utför sitt uppdrag enligt SNT²/ISRS³ 4400 *Uppdrag att utföra granskning enligt särskild överenskommelse rörande finansiell information*. Det innebär att revisorn genomför nedanstående granskningsåtgärder och

¹ Med kvalificerad revisor avses godkända revisorer, auktoriserade revisorer eller registrerade revisionsbolag som fått behörighet att vara revisor av Revisionsinspektionen (gäller svenska revisorer) eller motsvarande (gäller utländska revisorer).

² Standard närliggande tjänster.

³ International Standard on Related Services.

använder de bevis som han eller hon får fram som grund för sin rapport över faktiska iakttagelser. Revisorns rapport bifogas den ekonomiska redovisningen och lämnas i original eller som vidimerad kopia av original till den administrerande myndigheten.

Revisorn ska vidta följande granskningsåtgärder:

1. Kontrollera att den ekonomiska redovisningen stämmer med bidragsmottagarens bokföring för perioden som bidraget omfattar.
2. Kontrollera, för respektive budgetpost, att redovisade kostnader till sin karaktär överensstämmer med budgetpostens benämning.
3. Kontrollera att det finns underlag (kvitton/fakturor) som verifierar kostnaderna.
4. Kontrollera att kostnaderna avser den tidsperiod som bidraget omfattar.
5. Kontrollera att kostnaderna överensstämmer med den verksamhet som beskrivs i bidragsbeslutet.
6. För lönerelaterade kostnader kontrolleras att
 - a. anställningskontrakt finns för den period som lönekostnaden omfattar
 - b. tidrapporter eller annat underlag som styrker nedlagd tid finns avseende den period som lönekostnaderna omfattar.

Kostnader som granskas enligt punkt 2–6 ovan ska uppgå till minst 70 procent av kostnaderna för respektive budgetpost och alltid omfatta ett stickprov på minst 5 verifikationer. Det vill säga om bidragsmottagaren exempelvis redovisar resekostnader på 100 000 kronor ska revisorns granskning omfatta verifikationer uppgående till totalt 70 000 kronor eller mer. Om det bland resekostnaderna finns en verifikation som uppgår till 70 000 kronor ska ytterligare fyra verifikationer granskas.

Bidraget får användas för den extra kostnad som kravet på revisors granskning av bidragsanvändningen medför. Bidragsmottagaren ska i sin återrapportering kunna styrka den kostnad revisionen medför.

För en kommun, en region eller en sammanslutning av dessa gäller att en ekonomichef får intyga redovisningen istället för en revisor. Ekonomichefen får inte vara samma person som attesterat rekvisition, slutrapport eller annan begärd redovisning.

5.5 Återbetalning av outnyttjade medel

Bidragsmottagaren ska utan särskild anmaning betala tillbaka eventuella outnyttjade medel enligt vad som framgår av bidragsbeslutet.

Återbetalning sker till den administrerande myndigheten. Bidragsbeslutets diarienummer ska anges som referens vid återbetalning.

5.6 Förlängning av perioden för medlens användning

Om bidragsmottagaren inte hinner använda medlen inom utsatt tid kan bidragsmottagaren ansöka om förlängning av den tid som bidraget får användas. Ansökan om att förlänga den period inom vilken bidraget får användas ska ges in till den administrerande myndigheten så snart bidragsmottagaren inser att perioden behöver förlängas och senast vid utgången av den period som bidragsbeslutet avser. Bidragsgivaren beslutar om eventuell förlängning.

6. Återkrav

Bidragsgivaren kan besluta att kräva tillbaka hela eller delar av bidraget (återkrav) om inte bidragsmottagaren har fullgjort sina skyldigheter.

6.1 Återkravsgrunder

6.1.1 Medel har inte använts inom förutsatt tid

Medel som inte använts inom den period som anges i beslutet kan krävas tillbaka.

6.1.2 Bidragets andel av totalkostnaden har blivit för stor i proportion till annan finansiering

Om bidraget ska täcka endast en del av den totala kostnaden för verksamheten och totalkostnaden har blivit mindre än beräknat och bidraget därmed fått täcka en större andel av kostnaderna än vad som angetts i beslutet kan hela eller delar av bidraget krävas tillbaka.

6.1.3 Bidraget har använts för annat än avsett ändamål

Medel som har använts för ändamål som inte angetts i beslutet kan krävas tillbaka.

6.1.4 Bidragsmottagaren har försummat sin återrapporteringskyldighet

Försummar bidragsmottagaren sin skyldighet att lämna delredovisning av verksamheten, ekonomisk delredovisning eller slutrapport inom utsatt tid kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget.

6.1.5 Bidragsmottagaren har försummat sin återbetalningsskyldighet

Försummar bidragsmottagaren sin skyldighet att återbetala outnyttjade medel inom utsatt tid kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget.

6.1.6 Bidragsmottagaren har lämnat oriktig uppgift

Om bidragsmottagaren genom att lämna en oriktig uppgift eller på något annat sätt har förorsakat att bidrag lämnats felaktigt eller med för högt belopp kan bidragsgivaren kräva tillbaka hela eller delar av bidraget. Detta gäller oavsett om medlen förbrukats eller inte.

6.2 Uppskov

Ansökan om uppskov med återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren beslutar om uppskov.

6.3 Jämkning

Ansökan om jämkning av återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren kan besluta om jämkning av återkravet om övriga intäkter i verksamheten av oförutsedda skäl blivit mindre än planerat och det med hänsyn till omständigheterna är oskäligt att begära återbetalning av hela beloppet.

6.4 Eftergift

Ansökan om eftergift av återkrav lämnas in till den administrerande myndigheten och ska ha kommit in senast den dag då återkrävda medel ska återbetalas. Bidragsgivaren prövar ansökan enligt bestämmelserna om eftergift i förordningen (1993:1138) om hantering av statliga fordringar. Återkravet får efterges om det av någon anledning är uppenbart oskäligt att kräva återbetalning.